

Тим часом отець Федір наближався з недужою дочкою до Нестеринців.

— Велить погоничеві їхати через окопомський яр, просила Ганя матір. — Нехай хоч перед смертю побачу те місце, де я була так щаслива.

З'їхали вони на окопомський яр. Ганя підвелася на возі, окинула оком увесь зелений яр, сад, окопомську хату й заридала. Все стояло, все зеленіло, як і давно колись. Вона побачила ту доріжку в саду, звідкиля вона часто виглядала: Яся, те вікно, коло котрого вона колихала свою дитину, той став, де купалась, ту стежечку по яру, кудюю вона поруч із млином так часто ходила гуляти.

— Ой мамо! мамо! На що було нам внізджати звідсіль! Я тут і досі була-б щаслива, була-б здорова!

— А хто-ж його знав, що багатство мати-ме для його таку гублячу силу! — одказав батько. — В його натура польська. Гроші, панство заворушило в йому польський дух, і згубили й його, й тебе . . . А при бідності той душок у йому дрімав, як пришиблений, приборканий.

Приїхали вони до дому. На двір позибігали всі сестри, всі обнімали, цілували Ганю, внесли її на руках у хату з великим плачем. З усього села сходились молодичи, котрі знали Ганю ще панною. Всі плакали, всі жалкували за нею.

— А ми, вам Ганю, не радили виходити заміж за пана! — говорили молодичі. — Де вже пак чужий рід, чужа сторона; все не те, що своє!

Все на світі розвивалось, росло, розцвітало, а Ганя чахла, сохла, вяла, й все поглядала в вікно,